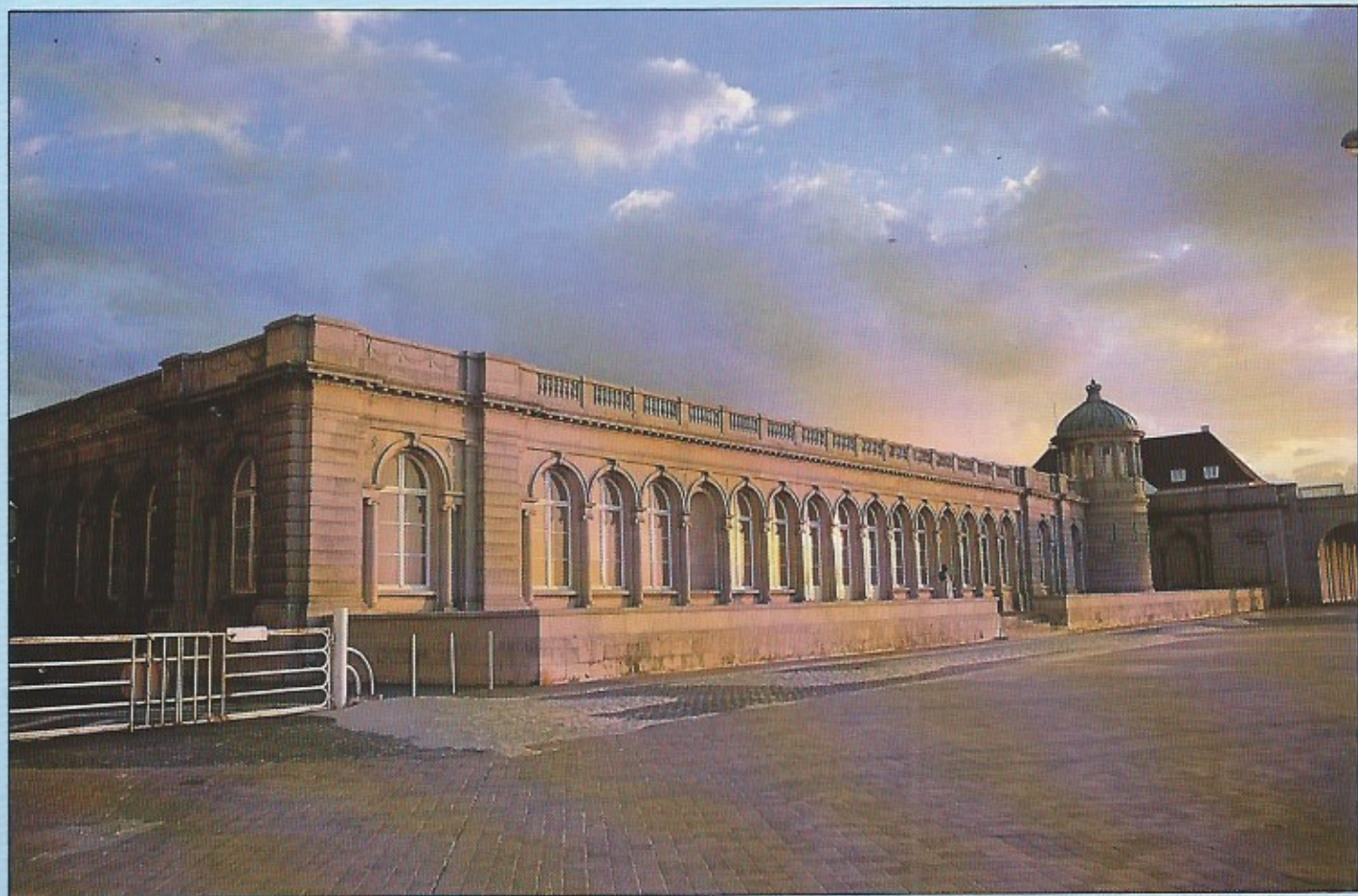

OMTRENT HET BOUWKUNDIG ERFGOED VAN OOSTENDE (deel 3)

Foto CW.

Op de hoek van de Albert I-Wandeling en de Parijsstraat bevinden zich de sierlijke Venetiaanse Galerijen. Leopold II zelf legde op 6 april 1900 de eerste steen voor de bouw van dit neoklassieke bouwwerk.

Een derde deel reeds omtrent het bouwkundig erfgoed van Oostende. Steeds opnieuw blijven mensen - ook vele niet - Oostendenaars ons vragen op dit onderwerp door te gaan. Aansluitend bij onze vorige bijdrage over dit onderwerp willen we het nu even hebben over de ons nog resterende zeedijkvilla's die zich inzonderheid situeren tussen de Kemmelbergstraat en de Parijsstraat. Ze sluiten zeer goed aan bij de voor Oostende cultuurhistorisch en toeristisch zo belangrijke Venetiaanse- en Koninklijke Gaanderijen.

Van de vele prachtige villa's die men ooit kon bewonderen op onze zeedijk zijn er heden ten dage nog een viertal over. Slechts vier om precies te zijn en ze situeren zich alle vier in de huizenblok tussen de Kemmelbergstraat en de Parijsstraat. Ze dragen namen als Villa Maritza, Villa Yvonne, Villa Simonne en Villa Francine. De villa's Yvonne en Simonne vormen boeiend vergelijkingsmateriaal, daar ze naast elkaar gelegen zijn. Symbool voor de belle époque zeedijkvilla's is en blijft vooral de Villa Maritza

met bijzonder imponerende gevel. Thans is in deze Villa Maritza een eerste-klasseurestaurant ondergebracht waardoor dit prachtig pand weer helemaal tot leven kwam.

Historische reconstructie

Om de huidige ons nog resterende zeedijkvilla's voldoende op waarde te kunnen schatten is het noodzakelijk een beknopte historische reconstructie te schetsen. Het verschijnen van deze villa's kadert in een westelijke urbanisatie van Oostende.

Tussen 1881 en 1906 immers explodeert de vissersstad onder koninklijke impuls tot een mondaine, cosmopolitische, aristocratische 'Koningin der Badsteden'. De strandboulevard (zeedijk met centraal een beroemd casino, is het residentieel forum. De gouden promenade. In functie van dit alles werden naast hotels de elite villa's gebouwd op de Albert I Promenade.

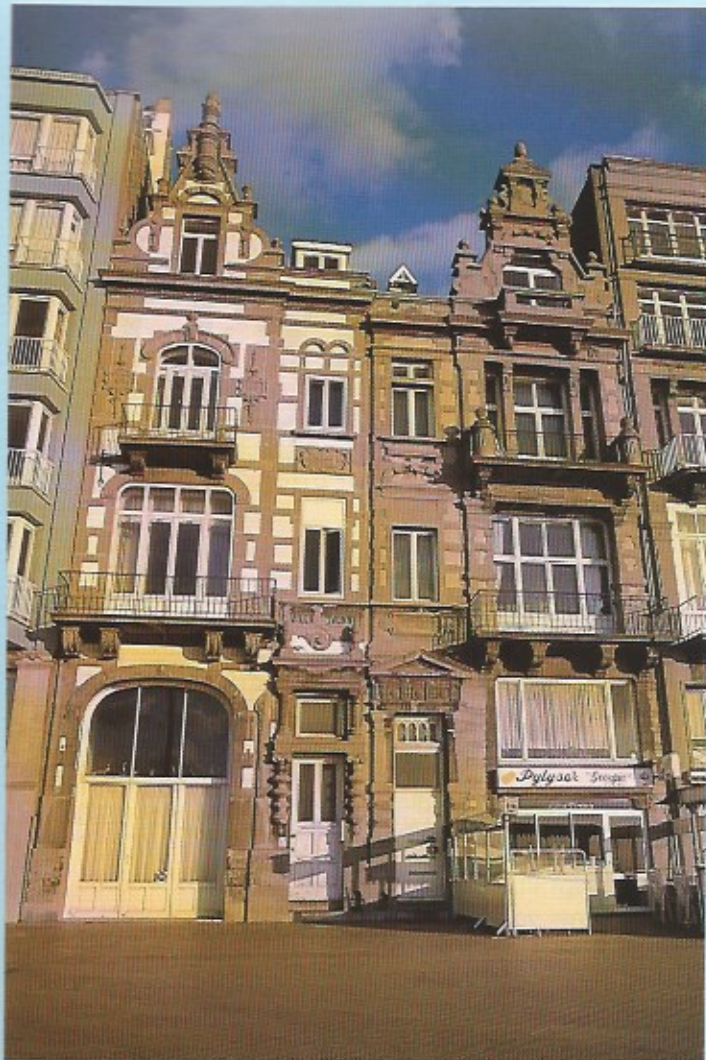
Nog vier daarvan zijn bewaard gebleven

tot op de dag van vandaag.

Van Villa Rosenda tot Maritza

Een juist jaartal waarin de Villa Maritza gebouwd werd is niet bekend. Maar uit kadastrale gegevens kan wel afgeleid worden dat deze monumentale villa er in het jaar 1885 (meer dan 100 jaar geleden) reeds stond.

Deze prachtige stille getuigenis uit de belle époqueperiode droeg aanvankelijk wel de benaming van Villa Rosenda. Gedantewisselingen heeft deze villa nooit ondergaan in haar meer dan een eeuwlang bestaan. Op gegeven moment en dat moet omstreeks 1900 geweest zijn kreeg het pand wel de andere benaming van Villa Maritza. Dat laatste naar verluidt omdat er ooit een Russische gravin Maritza in het pand zou hebben gewoond. Legende of waarheid? Nog andere beweren dat deze Maritza de dochter was van de bouwheer van deze villa. Een zaak is zeker, de gevel van Villa Maritza is een

Deze twee belle époque-villa's, gebouwd door architect Dujardin, zijn prachtige voorbeelden van bouwkundig erfgoed.

De villa Maritza, een mooi voorbeeld van de belle époque-villa's die omstreeks de eeuwwisseling op de zeedijk werden gebouwd.

geschenk uit de glorie van Oostende. Het is tevens een prachtvoorbeeld van 19de eeuwse vakmanschap. De unieke combinatie van artisanale natuursteen-techniek met smeedwerk in gietijzer hebben wonderwel de tand des tijds (het zee-klimaat) doorstaan. Ook qua architectuur, gaande van neo Italiaanse renaissance tot neo barok en art nouveau blijft de Villa Maritza een parel van belle époque kustarchitectuur. In dat laatste verband willen we evenwel ook verwijzen naar de panden gelegen in het zelfde zeedijkgedeelte nummers 83, 84 en 88. Van deze drie laatste villa's is de architect ons bekend.

Wie was deze villa-architect?

Antoine Dujardin is ongetwijfeld de meest opmerkelijke belle époque-architect geweest van Oostende. Dujardin was werkelijk dé architect van de typische luxevilla's uit die sfeervolle Oostendse periode.

De gevels door deze architect ontworpen zijn zeer persoonlijk en bijgevolg in een

gemakkelijk herkenbare stijl gebouwd. Zo gebruikte hij systematisch een afwisseling van donkere en lichte natuursteenbanden in de blinde gevelpartijen. Zijn voorkeur ging duidelijk uit naar natuursteen voor zijn villagevels.

Dujardin was reeds in 1885 in Oostende werkzaam als architect.

In dat jaar immers exposeerde hij reeds de maquette van een villa in aanbouw op de zeedijk. Antoine Dujardin was een opvallend man die ondermeer samen met de kunstenaars James Ensor en Emile Spilliaert in januari 1984 de « Cercle des Beaux-Arts d'Oostende » stichtte. Diezelfde Dujardin was ook de feestdecorateur van het Kursaal dat toen zijn hoogtepunt kende. Het merendeel van Dujardin's huizen te Oostende zoals het « Casino de la Scala » is al lang verdwenen en vergeten. Het mag eigenlijk een wonder heten dat vandaag nog enkele van zijn villa's overeind zijn gebleven. Een pand dat in vervallen toestand verkeert maar een opvallende gevel bezit is de Villa Fernand of Crèche Louise Marie gelegen in de Londenstraat te Oostende.

Deze crèche zou gesticht geweest zijn in

1884 door de Koninklijke Familie. Nonnetjes zorgden er voor de kleine peuters van arme vissersgezinnen. Het is een woning met een boeiende geschiedenis. Maar zoals reeds gezegd... het pand verkeert in slechte staat.

Ook vele villa's in de Parijsstraat en talloze villa's in de IJzerstraat en de Van Iseghemlaan stonden op naam van Dujardin.

Mooi bouwkundig erfgoed door deze architect gerealiseerd vinden we nu enkel nog op de Albert I Wandeling in de huizenrij aldaar gelegen tussen de Kemmelbergstraat en de Parijsstraat. Deze drie resterende villa's zijn Villa Yvonne, Villa, Villa Simonne en Villa Francine met respectievelijk de nummers 83, 84 en 88. Vooral de Villa Yvonne en de Villa Simonne vormen boeiend vergelijkingsmateriaal omdat ze vlak naast elkaar gelegen zijn. Onmiddellijk valt op dat beide villa's geïnspireerd zijn op een sobere renaissance vormentaal. Alles samen niet te ingewikkeld van constructie. Wel opmerkelijk als bouwkundig erfgoed voor Oostende.

cw.